

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากรายได้หลักของธนาคารพาณิชย์คือรายได้จากการอำนวยการสินเชื่อ และประเภทของสินเชื่อที่มีความสำคัญมากและมีปริมาณสูงคือสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ และตั้งแต่ปี 2540 ที่เศรษฐกิจไทยเริ่มวิกฤต ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ต่างได้รับความเสียหายทุกธนาคารจากการอำนวยการสินเชื่อแก่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นจำนวนมาก ซึ่งหากที่ผ่านมามีการอำนวยการสินเชื่อเพื่ออสังหาริมทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องเหมาะสมมากกว่านี้ ก็จะทำให้ธนาคารมีรายได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

หลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศหลักเกณฑ์การกันสำรองหนี้สูญและการเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL) จากเดิมค้างชำระ 6 เดือน ให้ลดลงเหลือเพียง 3 เดือน จะทำให้ธนาคารพาณิชย์ ต่างๆ ต้องกันสำรองเงินฝากเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องเพิ่มทุนจดทะเบียน ตามฐานะทางการเงินอีกไม่น้อย

จากการที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) จึงต้องพัฒนาระบบการค้าต่างๆ ให้ทันต่อการแข่งขันกับต่างประเทศ หนึ่งในจำนวนนี้ได้แก่การพัฒนาด้านการธนาคาร สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาระบบการธนาคารก็คือการอำนวยการสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ศึกษาจะขอศึกษาเฉพาะการอำนวยการสินเชื่อเพื่ออสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากที่ผ่านมารธนาคารพาณิชย์ได้รับความเสียหายจากการอำนวยการสินเชื่อเพื่ออสังหาริมทรัพย์เป็นจำนวนมาก ผู้ศึกษาใคร่หาคำตอบว่าจะทำอย่างไรให้การอำนวยการสินเชื่อเพื่ออสังหาริมทรัพย์มีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากข้อมูลของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ มียอดหนี้ NPL ณ 31 ธันวาคม 2542 จำนวน 390,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 42 ของสินเชื่อทั้งหมด เป็นหนี้ อสังหาริมทรัพย์ประมาณร้อยละ 10 หรือ 39,000 ล้านบาท จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่จูงใจผู้ศึกษาหันมาศึกษาในเรื่องนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดหนี้เสียของสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์
- 2) เพื่อศึกษาหาแนวทางป้องกันและลดการเกิด NPL และหาแนวทางการพัฒนาการอำนวยการสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถแข่งขันกับธนาคารต่างประเทศได้

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบถึงสาเหตุของการเกิดหนี้เสียสินเชื่อบริษัทของธนาคารพาณิชย์
- 2) ทำให้ธนาคารพาณิชย์ทราบถึงแนวทางป้องกัน เพื่อลดการเกิด NPL และเพิ่มประสิทธิภาพของการอำนวยสินเชื่อบริษัทให้อยู่ในระดับที่แข่งขันกับธนาคารต่างประเทศได้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้จะศึกษาเฉพาะกรณีปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เสียของสินเชื่อบริษัทของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลจากการออกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ส่งให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อสาขาในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ซึ่งมีทั้งสิ้น 10 สาขา ละ 4 คนๆ ละ 10 ชุด รวม 400 ชุด ภาระหนี้รวม 514 ล้านบาท โดยนำข้อมูลมาจากแฟ้มรายตัวลูกหนี้บริษัทที่มีปัญหา ซึ่งมีรายละเอียดผลการติดตามหนี้ทุกเดือนที่จะทำให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงของธนาคาร เช่นผู้จัดการสาขา ผู้จัดการจังหวัด หรือผู้จัดการภาค สามารถทราบถึงสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้มีปัญหาในการชำระหนี้คืนธนาคาร และแนวทางในการแก้ไขหนี้มีปัญหาของลูกหนี้รายตัวอย่างละเอียดในแฟ้มลูกหนี้ ผู้ศึกษา ศึกษาข้อมูลภาระหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้ มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องมาทำการวิเคราะห์ดังนี้

1.5.1 ตัวแปร ที่เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้เสียสินเชื่อบริษัท ได้แก่

- ด้านคุณสมบัติลูกหนี้ (character) ประกอบด้วย
 - มีปัญหาครอบครัว
 - ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์
 - ขาดความรับผิดชอบ
 - ชอบเล่นการพนัน
 - ไม่มีความรู้ในการบริหารงาน
 - ไม่มีงานทำ
 - ชื่อที่ดึกถึงกำไร

- ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (capacity) ประกอบด้วย
 - ถูกขี้มซื้อกู้
 - หุ่นส่วนโคง
 - เก็บหนี้ไม่ได้
 - กิจการขาดทุน
- ด้านเงินทุน (capital) ประกอบด้วย
 - กู้ในอัตราส่วนมากเกินไปเมื่อเทียบกับเงินทุนส่วนตัว
 - เกิดทุจริตภายใน
- ด้านหลักประกัน (collateral) ประกอบด้วย
 - ราคาตกลง
 - ถูกเวรคืน
 - เสื่อมสภาพ
 - มอบอำนาจจำนอง
- ด้านภาวะเศรษฐกิจ(economics)ประกอบด้วย
 - มีการจำกัดการให้สินเชื่อบางประเภท
 - เศรษฐกิจตกต่ำ
 - มีคู่แข่งขันมาก

1.5.2 การรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้จากการออกแบบสอบถาม 400 ชุด ส่งให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในอำเภอเมืองเชียงใหม่ 10 สาขาๆละ 4 คนๆ ละ10 ชุด ($10*4*10= 400$) เก็บข้อมูลจากแฟ้มรายตัวลูกหนี้ที่มีปัญหาสินเชื่อสั่งहारिमत्रर्ष्य จำนวน 400 รายการระหนี้รวม 514 ล้านบาท

2) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นหนี้เสียสั่งहारिमत्रर्ष्यที่มีภาระหนี้อยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

3) ออกแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 6 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับรายละเอียดทั่ว ๆ ไป ได้แก่วงเงินกู้ สถานะภาพ อาชีพ เพศ ระยะเวลา

เวลาที่วัตถุประสงค์ เงื่อนไขการผ่อนชำระ หลักประกัน

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับคุณสมบัติของลูกหนี้ (character) ว่ามีประวัติส่วนตัวดีหรือไม่

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้(Capacity)

ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับเงินลงทุน (capital)

ส่วนที่ 5 เกี่ยวกับหลักประกัน (collateral)

ส่วนที่ 6 เกี่ยวกับ สภาวะเศรษฐกิจทั่วไป (economic condition)

1.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว จะทำให้ทราบว่า อะไรคือสาเหตุสำคัญและไม่สำคัญที่เกิดหนี้เสียของสหกรณ์ โดยอธิบายเป็นจำนวนร้อยละ (percentage description) รวมทั้งสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University